

10373 - Ölüyü defnetmek ve ailesinin taziyesini yapma adabı

Soru

Babam yakın bir zamanda vefat etti. Bizim örfümüzde insanlar taziyede bulunmak için taziye evine gelirler. Vefat eden kimseye dua etmek ve Fatiha okumak için hep birlikte ellerini kaldırıp dua ederler. Ben bunun caiz olmadığını biliyorum. Buna engel olmak içinde çok çabaladım.

Bazı sorularım var:

Taziyede yapılması ve yapılmaması gerekenler nelerdir?

Cenazeyi kaldırırken ne söylenmesi gerekir?

Cenazeyi kabire koyarken ne söylenmesi gerekir?

Kabire vefat eden kimsenin adının yazılı olduğu bir levha vb. koyulabilir mi?

Defin işlemi tamamlandıktan sonra hangi dua okunur?

Vefat eden kimsenin mezarını sulamak ne ölçüde doğrudur?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

İlk olarak:

Cenazenin taşınması ve defin edilmesi Müslümanın bir Müslüman üzerindeki haklarından. Bunu yapanlara büyük sevap vardır. Rasulullah (sallallahu aleyhi vesellem) şöyle buyurmuştur: 'Cenazede, cenaze namazı kılınıncaya kadar hazır bulunan kimseye bir kırât vardır. Cenaze gömülünceye kadar hazır bulunan kimse için ise iki kırât sevap olur" buyurdu. İki kırât nedir? Diye soruldu. Rasulullah: "İki büyük dağ gibidir" buyurdu.[1]

cenazenin kaldırılması esnasında İslam'a uygun olmayan şeylerin yapılması caiz değildir.

Bunlardan:

Yüksek sesle ağlamak, tütsü ile cenazeyi takip etmek, cenazenin önünde yüksek sesle zikirde

bulunmak gibi eylemlerdir. Bu eylemler ise bidattir. Bunun delili ise Kays b. İbad'ın şu sözüdür: 'Sahabeler cenazenin yanında ses yükseltmeyi çirkin görüyorlardı.'. Çünkü bu fiilde Hristiyanlara benzeme vardır.

İkincisi: Defin işlemi:

Müslüman bir kimse kâfir biri ile defin edilemez. Bir kâfir de Müslüman biri ile defin edilemez. Müslüman olan kimse Müslüman mezarlığına defin edilir.

Sünnet olan cenazeyi arka kısımdan kabire koymaktır. Cenaze sağ tarafı üzerine yatırılır. Yüzü kibleye döndürülür. Cenazeyi kabire yerleştiren kişi şöyle dua eder: "Allah adına ve Allah Resulünün yolu üzerine".[2]

Mezarın yanında bulunan kimse mezar kapatıldıktan sonra mezarın üstüne her iki eli ile üç avuç toprak atması müstehaptır.

Definden sonra sünnet olan şeyler:

Kabrin belli olması için zeminden yaklaşık olarak bir karış yüksek tutulması gerekir. Zeminden daha yüksek tutulur, yer düzeyinde bırakılmaz. Aynı aileden biri vefat ettiğinde yanına gömülebilmesi için bir taş ve ya benzeri bir şey ile belirlemesinde bir sakınca yoktur. Aynı şekilde kabrin üzerindeki toprağın uçmaması için sulamasında bir sakınca yoktur. Bazı kişilerin yaptığı gibi ölüye telkin yapılmaz. Kabrin başında durulur ve Allah'ın ayaklarını sabit kılması ve onu affetmesi için dua edilir. Cenaze başında bulunanlara Osman b. Affan'dan radiyallahu anhu gelen hadiste geçen şu duayı okumalarını emreder: Osman b. Affan rademiştir ki: 'Peygamber Rasulullah sallallahu aleyhi vesellem cenazeyi defnetme işini bitirince, (kabrinin) başında durup: "Kardeşiniz için Allah'tan af dileyiniz. Onun için (kabir sualine cevap vermekte) muvaffakiyet isteyiniz. Çünkü o, şu anda sorguya çekiliyor." buyurdu.'[3]

Kabir başında Kur'an okunmaz. Bu bidattir. Peygamber Efendimiz sallallahu aleyhi vesellem ve Sahabe-i Kiram kabir başında Kur'an okumamıştır. Kabirlerin üzerine yapılar inşa etmek, yazı yazmak ve ya siva yapmak haramdır. Cabir radiyallahu anhu 'dan gelen rivayette: 'Efendimiz

Rasulullah sallallahu aleyhi vesellem kabre kireçle siva yapılması, üzerine oturulmasını ve üzerine bina yapılmasını yasakladı.[4] Ebu Davud'a geçen rivayette: ' Rasulullah sallallahu aleyhi vesellem kabrin kireçlenmesini, üzerine yazı yazılmasını ve üzerine basılmasını yasakladı.' Demiştir.[5]

Üçüncü olarak:

Taziye sahibine baş sağlığı dilenir. Taziyede bulunurken taziye sahibi teselli edilmeye çalışılır. Üzüntüleri azaltılmaya çalışılır. Sabretmeleri tavsiye edilir. Rasulullah sallallahu aleyhi vesellem bize emrettikleri ile orada bulunanlara vaazda bulunur. Eğer bunu yapmaya güç yetiremiyorsa bu çerçevede hadislere zıt olmayacak şekilde güzel birkaç kelam eder. Rasulullah sallallahu aleyhi vesellem şöyle buyurmuştur: "Allah'ın aldığı ve verdiği her şey Allah'a aittir ve her şey Allah katında belirlenmiş bir müddet, bir ömüre tabidir. Binâenaleyh sen sabret ve bu sabrın karşılığını Allah'tan bekle." [6]

İki şeyden uzak durmak gerekir:

taziye için bir yerde toplanmak.

Taziyeye sahibinin evini gelenlere yemek yedirme ve ikram yeri olarak kullanmak.

Bilakis sünnet olan taziye sahibinin akrabalarının ve ya komşularının yemek yapıp taziye sahibini doyurması gerekir.

Daha fazla bilgi için Elbani'nin Ehkamu'l Cenaiz adlı eserine ve Fevzan'ın Kitabu'l Mulhis El-Fıkhi (213-216) adlı eserine bakılabilir.

En doğrusunu Allah bilir.

[1] Buhari (1240)

[2] Tirmizi (967) Albani süne ebu Davud 836 da sahih demiştir.

[3] Ebu Davud (2804) Albani 2758

[4] Müslim (1610)

[5] Ebu Davud (3226)

[6] Buhari (1204)